

AUSTRIJOS LIETUVIŲ INFORMACIJOS

1955.IX.5 - Au.L.B.Valdybos neperiodinis leidinys - Nr. 3/10

PLB Europos kraštų Valdybų Pirmininkų suvažiavimas

Š.m.rugpjūčio 5.-7 d. Zueriche įvyko IV-sis Liet.Bendr. Europoje pirmininkų suvažiavimas, kuriame atsilankė VLIK'o pirm. Msgr. M. Krupavičius ir LIT Valdyt. K. Žalkauskas. Suvažiavime dalyvavo Austrijos, Anglijos, Italijos, Prancuzijos, Šveicarijos ir Vokietijos bendruomenių pirmininkai bei svečiais p. B. Thoma, S. Vykintas ir A. Gerutis.

Suvažiavimas išklause atskirų kraštų pranešimus ir svarstė rūpimus klausimus lietuvių bendruomenių veikloje. Ypač išsamus buvo VLIK'o pirm. pranešimas apie dabartinę politinę padėtį ir ateities perspektyvas. Suvažiavimas nutarė:

1. Darbo plano 1955/56 m. klausimu:

- bandyti suorganizuoti kursus jauniems visuomenininkams;
- bendrai su LIT suorganizuoti kilnojamą kultūrinę parodą;
- bandyti surengti sutelktinį meno pajėgų pasirodymą Šveicarijoje ir Paryžiuje.

2. PLB Seimo reikalu:

- kartu su VLIK'u sudaryti Seimo organizacinį Komitetą iš visų lietuvių bendruomenių atstovų;
- PLB Seimo programą rūpestingai ruošti anketų būdu atsiklausiant bendruomenių valdybas ir iš anksto visą gerai apsvaistyti.

3. "Europos Lietuvio" reikalais:

- suintensyvinti laikraščiui prenumeratų telkimą;
- prašyti redakciją patelkti daugiau bendradarbių ir korespondentų bei su jais ir su turimais palaikyti glaudesnę ryšį;
- intensyviai susirūpinti turinio ir medžiagos paskirstymo tobulinimu.

4. Vasario 16-os Gimnazijos klausimu:

atidžiai išklaustyta gimnazijos veikimo pranešimas ir pasidalinta informacijomis. Iškelti klausimai pavesta atstovauti gimn. Kuratorijoje p. Bajorinui Britanijos krašto pirmininkui.

5. LB Generaliniu Sekretoriumi perrinkta p. Zundė Vokietijos krašto LB Pirmininkas. Sekretoriato statutas palikta atviras.

Suvažiavimas gavo nemažą sveikinimų žodžiu ir raštu ir pats pasiuntė sveikinimus Šveicarijos prezidentui, Šv. Tėvui, USA prezidentui ir prelatui Šauliui.

Šveicarijos-Lietuvių Pagalbos Komiteto pirm. b. Thoma suorganizavo spaudos konferenciją, kurios metu Europos bendr. pirmininkai trumpai nusakė šveicarų spaudos atstovams savo kraštų lietuvių gyvenimą ir politinę padėtį. Suvažiavimo pabaigoje įvyko Zuericho lietuvių susirinkimas su pamaldomis ir posėdžiu bei vaišėmis. Sekantis suvažiavimas nutarta šaukti Italijoje.

xxxxxx === xxxxxx

PASIKEITIMAS Austrijos liet. bendr. Valdyboje

Au.L.B.Valdyba ir vėl liko nepilna. Š.m.rugpjūčio 25 d. Vokietijon pastoracijos darbui persikėlė mūsų Valdybos Iždininkas ir Tautos Fondo Igaliotinis kun. K. Kuzminskas. Jis ilgą laiką uoliai reiškėsi Austrijos lietuvių veikloje ir visur rodė didelio pasiaukojimo. Austrijos Lietuviai širdingai dėkoja jam už bendradarbiavimą ir linki geriausios sėkmės naujose pareigose.

Persikeldamas Vokietijon Iždininkas Au.L.B. išdą laikinai perdavė Valdybos pirmininkui o Tautos Fondo kasą p. Ig. Lapšiui. TF Valdyba nauju Igaliotiniu Austrijai paskyrė ir pativrtino p. Ig. Lapšį /Kufstein D.P. Lager/ į kurį ir prašoma visais TF reikalais ateityje kreiptis.

BALF PIRMININKAS AUSTRIJOJE

Gerb. Dr. J. B. Končius š.m. liepos 27 d. aplankė Salzburgo lietuvius ir padarė susirinkusiems platų pranešimą apie BALF'o veiklą. Austrijoje belikus nedideliame lietuvių skaičiui BALF'as negali lengvai išvystyti didesnį pašalpų teikimą maistu, kaip Vokietijoje, kur BALF'as turi sudaręs sutartį su vokiečių valdžia dėl maisto transportacijos ir padalinimo, turi savo įstaigas ir gali gausiai paremti lietuvius. Austrijoje BALF'o šalpa tvarkoma Msgr. K. Razmino ir jo uolių padėjėjų p. Vokietaitytės ir kun. Pupinio Salzburge, p. Blandžiūnaitės Linze ir p. Digrio Vienoje. BALF Pirmininkas džiaugėsi lietuvių vieningumu Austrijoje ir ragino visus, kurie tik gali, ruošti ir daryti žygius emigracijai į USA. Tuo reikalu jis daro ypatingai daug žygių Vokietijoje, kur BALF'as kaip savistovi organizacija, pati tvarko dokumentaciją per savo emigracijos būrus įsteigtus Hamburge, Frankfurte ir Muenchene. Austrijoje emigracijos reikalus tvarkyti pakviesta kun. V. Pupinis /Salzburg, Neutorstr. 19a/, kuris iš pasiukojimo sutiko velti atstovauti lietuvių reikalus prie USA konsulato Salzburge. Visi Austrijos lietuviai emigracijos reikalais dabar prašomi tiesiog kreiptis į kun. Pupinį.

Sėkančią dieną liepos 28 d. Kan. Končius aplankė ir Linzo lietuvius susirinkusius p. Blandžiūnaitės bute ir padarė pranešimą apie BALF bei atsakė į visus iškeltus klausimus. BALF Pirm. labai domėjosi dabartine Austrijos lietuvių medžiagine būkle ir pragyvenimo sąlygomis ir dar kartą ragino pasinaudoti visus paskutine teise be kvotos emigruoti į USA, pažadėdamas vispusę pagalbą.

Atsakydamas į klausimus BALF'o Pirmininkas pabrėžė:

- Kas jau pradėjo savo emigracijos bylą per NCWC - dokumentaciją turi vesti ir toliau per NCWC. Jei reikia kam darbo ir buto garantijų, jas parūpins BALF'as
- BALF'as duoda ilgalaikę be procentų paskolą emigruojantiems į visus kraštus laivokartės apmokėjimui už kelionę.
- Cavusieji darbo ir buto garantijas tuoj kreipiasi į USA konsulatą Salzburge ir pradeda tuoj tvarkyti reikiamus dokumentus. Tame klausime padeda kun. Pupinis ir reikale p. B. Vokietaitytė-Ivoilov.
- Kas nori persikelti gyvenimui į Vokietiją su šeima ar pavieniai, Kan. Končius pasižadėjo daryti atitinkamus žygius pas vokiečių valdžią, tik prieš tai jam reikalinga tikslios žinios apie norinčius persikelti Vokietijon, būtent vardai ir pavardės, amžius, užsiėmimas ir ką norėtų ar galėtų dirbti Vokietijoje, kokią pilietybę kas turi, kur norėtų apsigyventi? Visi norintieji persikelti Vokietijon turi šias žinias iki š.m. galo pranešti BALF įgaliotiniui bei nurodyti visus jau padarytus žygius persikėlimo reikalu.

BALF'as jau parūpino darbo ir buto garantijas p. Jonaičiui Innsbruke ir p. Krikštanavičiui /AuLB Valdybos sekretoriui/ p. Bratiškai Steiermarke ir p. Digriams Vienoje. Taip pat tiesiogiai iš Pirmininko gavo garantijas p. Kazlauskaitė-Muehlbauer Salzburge. Kiti norintieji emigruoti artimiausiu laiku bus taip pat aprūpinti garantijomis.

Iš Innsbrucko išvyko jau į USA p. S. Masilionis savo tėvelių kviečiamas ir jų apmokėtas kelionei. Jis ilgai studijavo Innsbrucke mediciną ir 8.16 atsisveikino su Austrija. Linkime jam laimingo gyvenimo naujoje šalyje.

Paskutiniu metu patirta, kad ir p. Kriauzų šeima Linze jau turi garantijas ir laukia vizos vykimui į USA.

Linzo apylinkės seniūnė p. Leščinskienė su sūnumi Augustinu gavo jau visus dokumentus emigracijai į Australiją pas savo gimines ir turėjo 20 rugpjūčio išvykti į laivą. Gerb. Seniūnei linkime laimingos kelionės ir geros sėkmės tolimoje Australijoje.

Iš Linzo taip pat rengiasi vykti į USA Anastasia Levinaitė-Pesched p. Matuolio ir p. Mituzo šeimos.

K r o n i k o s žinutės:

=x= Dabartinė Au.L.B.Valdyba nutarė šių metų gale praversti naujus rinkimus. Naujos valdybos kandidatų sudarymui pakviesta anksčiau buvęs pirmininkas p.S.Glionertas. Tikimasi, kad jam pavyks susitarti naujos valdybos sudaryme.

=x= Australijos lietuvių auka: 1.100 šilingų gauta per kun.P. Butkų ir padalinta Austrijos lietuviams, kurių adresai buvo paskelbti Anglijoje išeinančiame katalikų laikraštyje "Žibintas" Nr.2. Minėtą auką sudarė Australijos lietuviai susirinkę švęsti p.Braželių vestuves. Visi gavusieji širdingai dėkoja Broliams lietuviams Australijoje, kad jie savo džiaugsme nepamiršo tremtinių skurdo. Tai gražus ir kilnus artimo meilės pavyzdys! Tegu Auščiausis laimina jaunųjų Braželių porą!

=x= CARE įstaiga Vienoje pranešė BALF Įgaliotiniui, kad ateityje Austrijoje nebebus dalinami CARE maisto paketėliai, nes Austrija esanti pakankamai atsigavusi ekonomiškai. /Bet kas klausia, ar atsigavo ekonomiškai tremtiniai?/

=x= Jo Ekscelencija vysk.Dr.V.Padolskis rugsėjo mėn. atvyksta į Tirolį atostogų ir pasitarti su Kauno Arkivyskupu dėl tolesnio šv. Rašto leidimo. Pirmas Senojo Testamento šv Rašto tomas jau atspausdintas ir apima 1.124 pusl.

=x= Rolando Vinčo šeima Stejermarke ir p.Lapšių šeima Kufsteine gavo pakvietimus vykti gyventi į Švediją. Tačiau dar klausimas ar pavyks nugalėti visus sunkumus, nes panašių šeimų norinčių persikelti į Švediją Austrijoje yra nemažas skaičius.

=x= Kun.V.Pupinis iš Salzburgo š.m.rugsėjo 12-15 d. ruošiasi vykti į Koenigsteina dalyvauti Ostpriesterhilfe šaukiamame kongrese "Kirche in Not" kur bus nagrinėjama komunizmo kilmė ir reiškimasis pasaulyje.

=x= Austrijos lietuvių biblioteka, apimanti apie 200 įvairių knygų, randasi pas Valdybos pirm. Mgr.K.Razminą, tačiau šiais metais Austrijos lietuviai nerodė jokio susidomėjimo, kas yra labai apgailestautina. Taip pat Austrijoje k.K.Razminas, p.Himmelis ir p.Joerg gauna "Nidos" knygų klubo leidinius. Norintieji su jais susipažinti prašomi kreiptis į Valdybą. Atskiros leidinio kaina tik 12 šil.

=x=x Kas norėtų gauti pasiskaityti "Europos Lietuvį" išeinantį kas savaitę Anglijoje, taip pat prašomas kreiptis į pirmininką Zamse.

=x= Amerikoje leidykla "Terra" leidžia Balčikonio "Lietuvių kalbos žodyną" apimantį apie 45.000 žodžių. Kaina iš anksto prenumuojant yra 8 \$.

=x= Iš Vienos lietuvių patiriama nelaimė ištikusią poniją Dornienę, kurią suvažinėjo Roller'is. Sulaužyta dviejose vietose koja ir patalpinta ligoninėje. Liūdna, kad p.Dornienė neturi ligonių kasos ir yra sunkioje padėtyje.

Taip pat ligoninėje guli p.Gembickienė ištyrimui tulžies akmenų, širdies ir plaučių.

Belgijoje, senelių namuose 1955.I.10 d. mirė buvęs nuo 1944 m. Vienos lietuvis tremtinys a+a Rapolas Gaidanis, kuris "I.R.O." pagalba buvo išvykęs Belgijon. Tebūna jam lengva svetimoji žemelė.

Amerikoje karių invalidų namuose mirė Vienos seniūno brolis a+a Jonas Digrys. Jis pirmo pasaulinio karo metu tarnavo USA armijoje ir netekęs sveikatos daug kentėjo. Vienos seniūnui Austrijos Lietuviai reiškia labai gilią užuojautą.

Austrijos Lietuviai taip pat gilią užuojautą reiškia Vokietijos BALF Įgaliotiniui p.Iz.Rugieniui, kurio tėvelis po ilgos ligos š.m.rugpjūčio 4 d. mirė Muenchene. Laidotuvėse dalyvavo Kan.Dr.Končius, kun.Dr.J.Aviža, kun.Tautkevičius ir gausus lietuvių būrys.

Vėl nauja siunta Austrijos lietuviams:

BALF'o Reikalų Vedėjas ponas St. Lušys praneša, kad š.m. rugpjūčio gale Austrijos lietuviams laivu EXCELLENCY į Triestą pasiūsta 18 maišų rūbų ir 2 maišai avalynės. Siunta eina Innsbrucko CARITAS vardu, kuris sutiko perimti transportą iki Innsbrucko ir pergabenti be maito, tik teks sumokėti nemažą transporto išlaidas. Gavus rūbus jie tuoj bus padalinti Austrijos lietuviams įprasta tvarka. Vienos lietuviai gauna 3 maišus rūbų, Linzo - 5, Salzburgo 3 ir Tirolio, Kaernteno, Steiermarko bei Vorarlbergo lietuviai 7. Likusieji 2 maišai avalynės bus padalinti proporcingai vėliau iš Innsbrucko. Austrijos lietuviai prašomi turėti kantrybės ir reikale prisidėti prie sklandaus rūbų padalinimo. Mūsų Geradariams Amerikoje per BALF'o Centrą Austrijos lietuviai reiškia gilią padėką ir dėkingumą.

Tautos Fondo Igaliotinis Austrijoje p. Ignas Lapšys, /Kufstein, Auslaender Lager/ praneša, kad š.m. TF paaukojo kun. K. Kuzminskas 104 šil. p. S. Glionertas 60 šil. p. Anna Laubé 50 šil. p. Alf. Himmel 30 šil. p. Marčiukaitis 30 šil. p. Jurgis Pareigis 20 šil. p. Leo Hofsteteris 14 šil. Ervin Himmel 14 šil. ir p. Lapšys 10 šil. viso 332 šil. Visiems aukojusiems širdingai dėkojama.

Visi tautiečiai prašomi kasmet, kad ir už mažą sumą pirkti TF markučių ir jas lipinti į lietuvišką TF pasą. Būdami laisvėje esame įpareigoti aukoti Tautos Fondui ir tuo būdu prisidėti prie Lieruvos laisvinimo darbo. Tautos Fondo reikalais visi kreipiasi į p. Ig. Lapšį.

=x= Iš Vorarlbergo gauta žinia, kad mūsų tautietis p. Jurgis Pareigis su šeima iš Lochau persikėlė gyventi į Vokietiją - Lindau, kur gavo savo šeimai atskirą namelį, prie kurio statybos pats nemaža savo darbu prisidėjo. Džiaugiamės savo tautiečio pastovesniu įsikūrimu.

=x= p. Olga Rimka, Vorarlbergo lietuvė su dukra Sniegute taip pat daro paskutinius pasiruošimus išvykti į USA kur jau nuo seniau gyvena jos vyras p. inž. Rimka. Linkime laimingai sutvarkyti visus kelionės klausimus!

=x= Buvęs mūsų Au. L. B. Valdybos sekretorius p. Geibavičius jau senokai išvyko į Vokietiją su tikslu stoti į darbo kuopas. Iki šiol negauta aiškesnio pranešimo, bet atrodo, kad ir jam pavyko įsikurti Vokietijoje ir gauti darbo.

=x= AuLB Pirmininkas Šveicarijoje padarė žygių pas Šveicarų-Lietuvių Pagalbos Komiteto Pirmininką p. B. Thomą gauti pašalpas dar 10-iai Lietuvių Austrijoje. Iki šiol jau kas mėnuo gauna 10 lietuvių, kad ir nedidelę paramą. Austrijos lietuviai labai širdingai dėkoja p. Thomui už taip širdingą paramą varge. Tė Dievas atlygina visiems mūsų geradariams.

=x= Brazilijoje Rio de Janeiro mieste šiemet įvyko 36-sis tarp-tautinis Eucharistinis Kongresas, kuriame dalyvavo vysk. Brizgys, prel. Balkūnas, perl. Tulaba ir prel. Albavičius. Brazilijos lietuviai suruošė ta progą religinio meno parodą.

=x= Tautos šventės - rugsėjo 8 d. minėjimas Austrijos lietuvių negali būti pravestas organizuotai, tačiau kiekvienas Austrijos lietuvis tą dieną prisimena savo kenčiančią Tėvynę ir savo maldose prašo Augščiausįjį suteikti Lietuvai laisvę ir Nepriklausomybę.

=x= Šis INFORMACIJU Nr. dėl vasaros atostogų išeina pavėluotai, tačiau sekantis Nr. tikimasi pasirodys dar prieš Kalėdas. Visas žinutes Informacijoms prašoma siųsti Redakcijai į Zamsą. Visiems bedradarbiams tariama nuoširdus ačiū.

=====